

ЯК «АЗДАРАВІЦЬ»

І «РЭАНІМІРАВАЦЬ» ГЛЕБУ

Пераварочваючы пласт зямлі пры перакопцы, мы «хаваем» усіх карысных мікрабаў глебы, якія забяспечваюць яе ўрадлівасць. Мы «закопваем» іх так глыбока, што яны затыхаюцца без кіслароду і гінуць. А шматлікіх дажджавых чарвякоў мы проста «перасякаем» рыдлёўкай.

Ніколі не складайце гной у вялікую кучу, не давайце яму «загарацца» і згніць. Гэта супярэчыць усім прыродным «правілам».

Як жа быць? Па-першае, можна абысціся і зусім без гэтага, часам вельмі дарагога «ўгнаення», як гной. Але калі вы ўжо яго купілі, паступіце з ім разумна: раскладзіце тоўстым пластом, дзе гэта магчыма, дзе ён не «спаліць» карані раслін (напрыклад, не баяцца мульчыравання свежым гноем маліны, парэчкі...). Паступова ён пройдзе ферментатыўнае разлажэнне, як у прыродзе, пад уздзеяннем глебавай мікрафлоры і чарвякоў і ператворыцца ў якаснае гумінавае ўгнаенне. Але магчыма абысціся і таннейшым сродкам — лубой арганічнай мульчай, і чым таўсцейшы пласт, тым лепш. Гэта цалкам будзе адпавядаць «агратэхніцы» прыроднага земляробства.

Мульча можа быць з любых даступных арганічных матэрыялаў: травы, лісця, пілавіння, мякіны, шалупіны, лускі і да т. п.

У садзе

Лепшае ўтрыманне саду пад залужэннем. І для гэтага не патрабуецца

пасеў нейкай адмысловай травы. Сад сам паступова зарасце зёлкавымі і канюшынай, калі вы рэгулярна, некалькі разоў за сезон будзеце скошваць усё, што вырасце з травянога покрыва.

Усе пустазельныя травы не церпяць частага скошвання і паступова знікнуць з участка, а зёлкавыя і канюшына не баяцца гэтага. Скошаную траву нікуды не прыбірайце, пакіньце яе на месцы — гэта «ежа» мікробам і чарвякам.

Каб паскорыць працэс залужэння, пакідайце «астраўкі» пажаданных раслін, дайце ім выспець і рассяець насенне. Гэта так проста.

У агародзе

Перш за ўсё абмяжуйце чым-небудзь градкі: дошкамі, аполкам, чым заўгодна. Гэта не для раслін. Гэта перашкода для вас, каб вы ніколі не наступалі на тую частку ўчастка, дзе будуць расці расліны. Тады вам не прыйдзеца рыхліць глебу.

Міжраддзі і праходы засыпце тоўстым пластом пілавіння, пяску — няважна, але гэта выключыць рост пустазельнай травы і палегчыць догляд.

Самі грады. Калі глеба моцна суглінкавая, дадайце ў яе пясок, біякампост і старанна ўсё перамяшайце.

Далейшы догляд будзе заключацца ў рэгулярным веснавым унясенні біякампосту і лёгкім рыхленні садовымі віламі, без пераварочвання землянога пласта. Вось і ўсё.

Пасля таго як агародніна падрасце, каб глеба моцна не высыхала, замульчыруйце паміж радкамі. Гэты прыём пазбавіць ад неабходнасці частых паліваў.

У ягадніку і ўсюды ў міжраддзях глебу засыпце пластом мульчы. Зрабіўшы гэта аднойчы, далей застанеца толькі папаўняць пласт мульчы. Такім чынам, вы створыце хату вашым памочнікам, і яны вярнуцца на ўчасткі, у сады і агароды.

Але можна і дапамагчы ім вярнуцца. Ідзіце ў найбліжэйшы лес, лесапаласу і набярыце некалькі дзясяткаў дажджавых чарвякоў, набярыце трохі верхняга пласта лугавой зямлі разам з ліставым і травяным ападам, прынясіце гэта ў свой сад і агарод і «выпусціце» ў прыгатаваную для іх хату — тоўсты пласт мульчы ў розных месцах. І яны вельмі хутка там расселяцца.

А далей нашы нябачныя памочнікі — мікробы, грыбы і чарвякі — усё зробіяць самі, не трэба толькі ім перашкаджаць. Яны зробіяць глебу больш дружай, структурнай, «угнояць» яе самым лепшым чынам без усякіх хімічных угнаенняў.

Фота Андрэя ФЕАКІСІСТАВА.

23 СТУДЗЕНЯ

Даты

Падзеі

Людзі

У краіне

1793 год — адбыўся другі падзел Рэчы Паспалітай паміж Расійскай імперыяй і Прусіяй. Ён адбыўся ў перыяд пасля вайны прыхільнікаў Канстытуцыі і Таргавіцкай канфедэрацыі 1792 года і быў праведзены паміж Расійскай імперыяй і Прусіяй. Ратыфікаваны сеймам у 1793 годзе. Па гэтым пагадненні Расія атрымала беларускія землі да лініі Дынабург — Пінск — Збруч, усходнюю частку Палесся, украінскія воласці Падолле і Валынь.

1919 год — нарадзіўся (в. Якімаўка Рэчыцкага раёна) Анатоль Якаўлевіч Каваленка, Герой Савецкага Саюза. У Вялікую Айчынную вайну з чэрвеня 1941 года — лётчык разведвальнага авіяпалка. Удзельнік абароны Севастопаля, Ленінграда, Керчы. Здзейсніў 173 баявыя вылеты, знішчыў сем танкаў, 10 гармат, 15 вагонаў і 30 аўтамашын з ваенным грузам, 50 агнявых кропак, выявіў 23 аэрадромы, 15 абарончых рубяжоў, каля 50 перапраў, сфатаграфавуў 900 чыгуначных эшалонаў ворага, у паветраных баях збіў сем самалётаў праціўніка, яшчэ 16 знішчыў на зямлі.

У свеце

1556 год — землятрасенне ў Шэньсі (Кітай). Загінула прыкладна 830 тысяч чалавек. Гэта самы смяротны землетрус у гісторыі чалавецтва.

1783 год — нарадзіўся Стэндаль (Анры-Мары Бейль), французскі пісьменнік, адзін з заснавальнікаў псіхалагічнага рамана. Аўтар раманаў «Чырвонае і чорнае», «Пармскі манастыр», «Люсьен Левель», псіхалагічнага трактата «Пра каханне» і іншых.

1895 год — упершыню на бераг Антарктыды сышлі людзі — капітан і пасажыр нарвежскага прамысловага судна «Антарктык».

1903 год — нарадзіўся Рыгор Васільевіч Аляксандраў, савецкі кінарэжысёр, народны артыст СССР. Адзін са стваральнікаў жанру савецкай музычнай камедыі. Паставіў фільмы «Волга-Волга», «Цырк», «Вясна». Двойчы лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР.

АЛЁНАРОД!

ВЯСЁЛЫЯ І ЦІКАВЫЯ ГІСТОРЫІ АД ЧЫТАЧОЎ «ЗВЯЗДЫ»

Вядучая рубрыкі Валянціна ДОЎНАР.

АД ЛЮБОВІ ДА НЯНАВІСЦІ...

І наадварот

Той вельмі даўні суботні вечар 13 студзеня выдаўся дужа ветраным, снежным... Але ж час варажбы ніхто не адмяняў?

Сяброўкі-старшакласніцы Таня, Люда і Наташа найперш тройчы збегалі на вуліцу, каб паслухаць сабак і такім чынам даведацца, з якога боку чакаць сваіх суджаных. Загадалі на Люду — забрахаў «настрадамус» з усходняй вуліцы, на Наташу — з паўночнай, на Таню — і смех, і грэх — амаль побач, у дварышчы суседа Воўкі, аднакласніка і лютага ворага, бо чаго ён толькі не рабіў: змалку цягаў дзяўчынку за косы, падкладваў жаб у школьны партфель, «тапіў» у снежных сумётах, за кюнер закідваў хрушчоў, а калі падрос, стаў перахопліваць запіскі ад каханага ў Таню Дзімы, складваць з іх самалёцікі і пускаць па класе...

Замуж за такога? Ды божа барані!

Наступная варажба была працягам першай. Кожнай з дзяўчат трэ было выйсці на вуліцу з блінам, аддаць яго першаму з сустрэчных мужчын і спытаць у яго імя (такое ж будзе, маўляў, і ў мужа).

Людка, абсыпаная снегам, вярнулася ў хату ні з чым (дакладней — з задубелым блінам), бо не дачакалася, не ўбачыла

нікога, толькі намерзлася. Наташы пашчасціла больш: яна сустрэла (доўга пасля рагаталі) дзедзю Юзеньку, які ішоў да свайго сябра гуляць у карты. Таня ж, згледзеўшы ў снежнай віхуры высокую мужчынскую постаць, спачатку падбегла ды выдала: «Варожым на суджанага. Вазьміце блінец. Скажыце, як вас...» І толькі потым пачула: «О, блін? — здзівіўся Воўка (а гэта быў ён). — Давай!.. Солі малавата...»

Ён, падобна, не мог яе не пакрыўдзіць!

Трэці, фінальны, этап варажбы праходзіў у лазні — са свечкамі, люстэркамі ды словамі: «Суджаны, з'явіся!»

Таня ў прадчуванні цуда клікала яго апошняй: шчыра шаптала заповітныя словы, старанна ўзіралася ў цьмянае люстэрка, а потым, неак міжволі, зірнула ў блізкае акно і... закрывала ад страху, бо ўбачыла там страшэнную патлатую морду з расплюшчаным носам.

Як выскаквала з прылазніка, як ляцела ў хату, дзяўчына не помніла! Хіба пазней, крыху паспакайнеўшы, падумала, што гэта, напэўна ж, ён, Воўка, вырашыў паглядзець, што адбываецца ў лазні, і ўсё сапсаваў, паганец!

— Эх, не ўдалася ў нас варажба! — з сумам прызнала тады Таццяна і, магчыма, пра ўсё ў той вечар забылася б, калі б...

Калі б той самы Воўка праз чатыры гады не прызнаўся, што з самага маленства апроч яе дзяўчынак не бачыў і бачыць не хоча.

— Ты выйдзеш за мяне? — спытаў у дзяўчыны.

Адмовіць былому дэсантніку — такому дужаму, статнаму, смеламу і нясмеламу — Таццяна не змагла.

Чым гэта скончылася?

Ды вяселлем.

А. Навасельская, Мінскі раён.

ЗВЯЗДА

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Рэгістрацыйнае пасведчанне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Дырэктар — галоўны рэдактар АНУФРЫЕВА Вольга Аляксандраўна.

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

ТЭЛЕФОНЫ ў МІНСКУ: прыёмнай — 311 17 13 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэрыі — 311 17 16.

прыём рэкламы тэл./факс: 311 17 27, e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не з'яўляюцца меркаванням радыцыі. Радакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу радыцыі.

www.zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by

(для звяротаў): zvarot@zviazda.by

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 38200000007667 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 12 781. Індэкс 63850. Зак. № 86.

Нумар падпісаны ў 19.30

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

22 студзеня 2025 года.